

Stručný analytický komentář

Odvětví finančního zprostředkování (CZ-NACE 64 – 66) vykázalo v 1. čtvrtletí roku 2009 pokles průměrného počtu zaměstnanců ve fyzických osobách o 1,3 %. Průměrná mzda fyzických osob se meziročně snížila o 1,0 % na 51 720 Kč.

Výsledek hospodaření v odvětví se od ledna do března oproti stejnému období minulého roku zvýšil o 25,6 %. Tento růst kladně ovlivnily zejména nebankovní peněžní instituce a pojišťovny, zisk narostl také penzijním fondům.

Bankovní peněžní instituce (CZ-NACE 64.19 - banky, spořitelny **bez ČNB**) realizovaly za leden až březen roku 2009 celkové výnosy ve výši 57,3 mld. Kč, z toho finanční výnosy tvořily 56,7 mld. Kč. Z celkového objemu nákladů komerčních bank a spořitelen ve výši 39,4 mld. Kč připadalo na finanční náklady 21,8 mld. Kč.

Výsledek hospodaření u bankovních peněžních institucí je oproti rozdílu celkových výnosů a celkových nákladů vyšší o zisk (nižší o ztrátu) z vybraných finančních a jiných operací (jde např. o operace devizové, derivátové nebo o obchody s cennými papíry), u kterých nejsou podle nové metodiky od roku 2007 sledovány výnosy a náklady avšak jsou sledovány výsledkově, tj. jako zisk nebo ztráta z těchto finančních a jiných operací.

V 1. čtvrtletí činil rozdíl celkových výnosů a celkových nákladů 17,9 mld. Kč a ztráta z vybraných finančních a jiných operací 3,4 mld. Kč. Bankovní peněžní instituce tak dosáhly hospodářského výsledku před zdaněním ve výši 14,5 mld. Kč, což znamenalo meziroční pokles o 7,0 %.

Během tohoto čtvrtletí bylo ve všech 37 bankách a stavebních spořitelnách zaměstnáno v průměru 38 887 zaměstnanců, což je o 2,1 % méně než ve stejném období roku 2008. Průměrná mzda fyzických osob pokračovala v rostoucím trendu (meziroční nárůst o 3,0 %) a dosáhla hodnoty 60 322 Kč.

Výnosové úroky tvořily v 1. čtvrtletí 2009 částku 45,3 mld. Kč, nákladové úroky 19,3 mld. Kč. Výnosové úroky se tak meziročně zvýšily o 0,7 % a nákladové se snížily o 11,8 %. Úroková marže komerčních bank stoupla z 23,1 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2008 na 26,0 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2009.

V porovnání s koncem 1. čtvrtletí 2008 byl zaznamenán pokles počtu platných smluv o stavebním spoření o 1,2 % (celkem 5 699 824 platných smluv o stavebním spoření k 31. 3. 2009 oproti 5 769 096 smlouvám k 31. 3. 2008). Počet platných smluv ve fázi spoření představuje 87,3 % z celkového počtu platných smluv a ke konci 1. čtvrtletí 2009 dosáhl hodnoty 4 975 212, což bylo o 126 514 méně než ke konci stejného období minulého roku.

Nebankovní peněžní instituce (CZ-NACE 64.9 a 66) vykázaly zisk před zdaněním ve výši 4,1 mld. Kč v prvním čtvrtletí roku 2009, ve srovnání se ztrátou 0,2 mld. Kč v prvním čtvrtletí roku 2008.

Investiční společnosti a fondy (CZ-NACE 64.9, ISEKTOR 123*) vytvořily ztrátu ve výši 1,6 mld. Kč v prvním čtvrtletí roku 2009, tedy 27,1 % hodnoty dosažené ve stejném období předchozího roku.

Finanční leasingové společnosti (CZ-NACE 64.91) dosáhly zisku před zdaněním ve výši 0,4 mld. Kč v prvním čtvrtletí roku 2009, došlo ke snížení o 80,1 % oproti prvnímu čtvrtletí roku 2008.

Celkové výnosy byly ve výši 30,9 mld. Kč v prvním čtvrtletí roku 2009, což představuje 85,2 % hodnoty dosažené v prvním čtvrtletí roku 2008.

Celkové náklady byly ve výši 30,5 mld. Kč v prvním čtvrtletí roku 2009, tedy 89 % z prvního čtvrtletí roku 2008.

Pojišťovny (CZ-NACE 65.11 a 65.12) a **specializované zajišťovny** (CZ-NACE 65.20) dosáhly za leden až březen 2009 zisk před zdaněním ve výši 2,3 mld. Kč, což je o 67,0 % více než dosáhly ve stejném období 2008.

Pojišťovny v průběhu 1. čtvrtletí 2009 vybraly na předepsaném hrubém pojistném částku 37,5 mld. Kč, což představovalo 38,3 % celkových výnosů pojišťoven. Výše předepsaného hrubého pojistného vzrostla meziročně o 3,6 %. Pojistné náhrady byly vyplaceny ve výši 19,6 mld. Kč, tvořily tedy 20,5 % celkových nákladů. Náklady na pojistná plnění se meziročně zvýšily o 16,7 %. Stav rezervy životního pojištění od počátku roku do 31. 3. 2009 klesl o 1,2 mld. Kč na úroveň 205,7 mld. Kč.

V 1. čtvrtletí 2009 bylo ve všech 55 pojišťovnách v průměru zaměstnáno celkem 14 870 fyzických osob. Oproti stejnému období předchozího roku tak došlo k nárůstu o 1,6 %. Průměrná měsíční mzda fyzických osob činila 40 904 Kč, tj. o 7,4 % méně než ve stejném období roku 2008.

Během 1. čtvrtletí 2009 bylo uzavřeno 2 202 743 pojistných smluv na neživotní pojištění, což

bylo v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 4,6 % více. Pojistných smluv na životní pojištění bylo ve sledovaném období uzavřeno 211 817, což představuje pokles o 9,0 %.

Penzijní fondy (CZ-NACE 65.30) v 1. čtvrtletí 2009 vytvořily 0,9 mld. Kč zisku před zdaněním, tj. o 56,4 % více než ve stejném období předchozího roku. Celkové náklady 10 penzijních fondů činných v ČR v průběhu období od ledna do března 2009 dosáhly 3,8 mld. Kč, což byla hodnota o 97,3 % vyšší než v 1. čtvrtletí roku 2008. Celkové výnosy ve sledovaném období dosáhly 4,7 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 88,1 %. Finanční náklady penzijních fondů tvořily ve sledovaném období 79,8 % celkových nákladů a finanční výnosy 98,5 % celkových výnosů.

Rezervy důchodového pojištění vzrostly během 1. čtvrtletí 2009 na úroveň 189,4 mld. Kč. Ve srovnání s koncem 1. čtvrtletí 2008 tak vzrostly o 13,0 %. Přijaté příspěvky od účastníků penzijního připojištění (bez státního příspěvku) v 1. čtvrtletí 2009 představovaly 9,1 mld. Kč, což je o 3,5 % méně než ve stejném období minulého roku. Státní příspěvky činily 1,4 mld. Kč, tj. o 11,4 % více než v 1. čtvrtletí 2008. Vyplaceny byly dávky penzijního připojištění ve výši 5,7 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 43,8 %.

Celkový počet účastníků penzijního připojištění (měřeno počtem aktivních platných smluv) dosáhl k 31. 3. 2009 počtu 4 355 450 osob. To znamená nárůst oproti konci stejného období roku 2008 o 6,9 %. Z celkového počtu účastníků penzijního připojištění jich 4 243 409 bylo se státním příspěvkem. Počet příjemců penzí se od počátku tohoto roku zvýšil o 421 osob na 7 472.

V 1. čtvrtletí 2009 bylo ve všech penzijních fondech zaměstnáno v průměru celkem 507 fyzických osob, což představuje 6,1% nárůst oproti předchozímu roku. Průměrná měsíční mzda fyzických osob penzijních fondů dosáhla 52 750 Kč, tj. o 2,4 % více než v 1. čtvrtletí 2008.